

2. Zmiany w dochodach budżetu państwa

Prognoza dochodów budżetu państwa na 2006 r. została opracowana przy uwzględnieniu niewielkich zmian w prognozie wskaźników makroekonomicznych, w stosunku do scenariusza zaprezentowanego w „Projekcie ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br., wprowadzanych zmian systemowych oraz zaktualizowanej prognozy wykonania dochodów w 2005 r. Zmiany systemowe wynikają z odzwierciedlenia w projekcji dochodów elementów związanych z polityką nowego rządu.

Przyjęta prognoza wykonania dochodów budżetu państwa w br. wynosi 180,2 mld zł, tj. o 1,3 mld zł więcej od prognozy z września br.

W 2006 r. dochody budżetu państwa prognozuje się w wysokości 194.148.675 tys. zł, tj. o 7,8% więcej niż w 2005 r. W porównaniu z wersją zaprezentowaną w „Projekcie ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br., prognoza dochodów budżetu państwa zwiększyła się o 2.851.462 tys. zł.

2.1. Podatek od towarów i usług

Dochody budżetu państwa z podatku od towarów i usług w 2006 r. prognozowane są w wysokości 84.406.300 tys. zł, tj. o 12,9% więcej niż w 2005 r.

Prognozę dochodów z tytułu podatku od towarów i usług na 2006 r. sporządzono przyjmując m.in. następujące wielkości makroekonomiczne determinujące wpływy z tego podatku: realną dynamikę spożycia (103,3%), średnioroczną dynamikę cen towarów i usług konsumpcyjnych (101,5%).

Aktualna prognoza wpływów z VAT uwzględnia:

- szacunkowe skutki planowanych zmian systemowych,
- dodatkowe dochody wynikające ze wzrostu efektywnej stawki podatku VAT, zmian strukturalnych w gospodarce oraz poprawy funkcjonowania aparatu skarbowego,

dodatkowo, w stosunku do „Projektu ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br., uwzględniono:

- obniżenie ujemnego dla budżetu państwa skutku zwrotu osobom fizycznym części wydatków mieszkaniowych dokonanych po 1 maja 2004 r.,
- opodatkowanie zakupu samolotów wielozadaniowych dla Polskich Sił Zbrojnych,

- efekt zwiększonej dynamiki sprzedaży w branży budowlanej wynikającej z wdrożenia programu społecznego budownictwa mieszkaniowego,
- zwiększenie prognozowanego wykonania wpływów z VAT w 2005 r..

2.2. Podatek akcyzowy

Szacuje się, że w 2006 r. dochody budżetu państwa z podatku akcyzowego wyniosą 42.687.100 tys. zł, tj. o 2.502.600 tys. zł więcej niż przewidywane wykonanie w 2005 r. Oznacza to nominalny wzrost dochodów z akcyzy o 6,2%.

Aktualna prognoza dochodów z akcyzy została sporządzona przy założeniu, że nastąpi wzrost średniorocznych stawek na wyroby tytoniowe (zgodnie ze ścieżką dojścia do wymagań UE) oraz ustabilizowanie stawek akcyzy na paliwa silnikowe na niezmienionym, w stosunku do obecnego poziomie. Dodatkowo w aktualnej prognozie uwzględniono wzrost prognozowanego wykonania wpływów z akcyzy w 2005 r.

W 2006 r. nie są planowane podwyżki stawek akcyzy na piwo i wino oraz wyroby spirytusowe, co oznacza spadek realnego obciążenia podatkowego na ww. towary.

W przypadku akcyzy na samochody osobowe, podobnie jak „Projekcie ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br. przyjęto, że w przypadku zmian w systemie podatku akcyzowego od samochodów wprowadzane rozwiązanie będzie równoważne pod względem wpływów budżetowych.

2.3. Podatek dochodowy od osób prawnych

W stosunku do „Projektu ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br. prognoza dochodów z podatku dochodowego od osób prawnych na 2006 r. nie uległa zmianie i wynosi 20.126.000 tys. zł, tj. o 16,3% więcej niż w 2005 r.

Prognozę dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych na 2006 r. sporządzono przyjmując m.in. następujące wielkości makroekonomiczne: średnioroczną dynamikę cen produkcji przemysłowej (101,6%), realną dynamikę produktu krajowego brutto (104,3%). Ponadto, prognoza dochodów z podatku od osób prawnych zakłada utrzymanie wysokiej dynamiki zysków przedsiębiorstw finansowych i poprawę sytuacji w branżach przedsiębiorstw niefinansowych. Na 2006 r. założono, że saldo rozliczenia podatku za rok poprzedni ustabilizuje się i pozostanie na poziomie zbliżonym do wpłaconego w 2005 r. (za 2004 r).

Udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku CIT w porównaniu z 2005 r. nie ulegnie zmianie i będzie wynosił 24,01%.

2.4. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych w 2006 r. prognozowane są w wysokości 26.225.986 tys. zł, tj. o 7,7% więcej niż kwota prognozowanego wykonania w 2005 r.

Do prognozy dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych na 2006 r. przyjęto m.in. następujące wielkości makroekonomiczne determinujące dynamikę podstawy opodatkowania:

- realną dynamikę wynagrodzeń w gospodarce narodowej,
- dynamikę zatrudnienia w gospodarce narodowej, dynamikę liczby emerytów i rencistów z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, dynamikę liczby emerytów i rencistów z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych,
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych,

W 2006 r. w stosunku do 2005 r. zostanie nieznacznie zwiększony udział gmin¹ we wpływach z podatku PIT z 35,61% do 35,95%.

W stosunku do „Projektu ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br. dodatkowo uwzględniono: efekt ożywienia w budownictwie wynikający z wdrożenia programu społecznego budownictwa mieszkaniowego oraz uaktualnienie (zwiększenie) prognozy dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych w br.

2.5. Cło

Prognozuje się, że w 2006 r. dochody z cła (wraz z udziałem UE) wyniosą 1.257.000 tys. zł i będą niższe od dochodów przewidywanych w 2005 r. o 1,8%. Do prognozy dochodów z cła w 2006 r. przyjęto m.in. następujące założenia:

- import spoza obszaru krajów Unii Europejskiej wyniesie 26.600,0 mln EUR,
- stawka celna, uwzględniająca zmniejszenie cła z uwagi na wykorzystane kontyngenty celne oraz cło od osób fizycznych, ukształtuje się na poziomie 1,18%,
- średni kurs złotego – 3,97 PLN/EUR.

¹ Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego udział gmin we wpływach z PIT uzależniony jest m.in. od liczby pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej.

2.6. Dywidendy i wpłaty z zysku

W stosunku do prognozy zawartej w „Projekcie ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br. aktualna prognoza wpływów z dywidend i wpłat z zysku została zwiększona o 900 mln zł i wynosi 3.205.000 tys. zł, co oznacza 14,2% wzrost w stosunku do prognozowanego wykonania w 2005 r.

Na dochody budżetu państwa z tytułu dywidend i wpłat z zysku składają się następujące pozycje:

- wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa,
- dywidendy od udziałów Skarbu Państwa w spółkach.

Aktualizacja prognozy na 2006 r. uwzględnienia dobrą sytuację finansową niektórych przedsiębiorstw z udziałem Skarbu Państwa, głównie z sektora paliwowego i finansowego.

2.7. Dochody jednostek budżetowych

Zaktualizowana prognoza na 2006 r. wpływów do budżetu państwa z tytułu dochodów jednostek budżetowych wynosi 10.720.420 tys. zł, co oznacza zwiększenie o 6,7% w porównaniu z 2005 r. Zwiększenie prognozy wynika głównie z prognozowanej na 2006 r. wpłaty 100 mln zł ze środków likwidowanego Funduszu Alimentacyjnego oraz wzrostu prognozy dochodów w innych pozycjach składających się na dochody jednostek budżetowych.

Bez zmian pozostaje prognoza wpływów z budżetu Unii Europejskiej na finansowanie dostosowania granicy zewnętrznej do wymogów traktatu z Schengen w 2006 r. (423.777 tys. zł) oraz dochody z tytułu opłaty cukrowej (165.511 tys. zł).

2.8. Wpłata z zysku NBP

W stosunku do „Projektu ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br. prognoza wpłaty z zysku NBP w 2006 r. nie uległa zmianie i wynosi 452.000 tys. zł, tj. o 89,2% mniej niż w 2005 r.

Prognozowane na 2006 r. zmniejszenie wpłaty z zysku NBP związane jest z przewidywanym pogorszeniem wyniku finansowego NBP w 2005 r. w porównaniu z 2004 r., wynikającym głównie z faktu, że wysoki zysk osiągnięty przez bank centralny w 2004 r. był konsekwencją zmian zasad rachunkowości NBP, które przyczyniły się do jednorazowego zwiększenia wyniku finansowego banku w 2004 r. o 3.587.989 tys. zł.

Ponadto na wysokość wyniku finansowego NBP oddziałują takie czynniki jak kształtowanie się kursu walutowego oraz cen rynkowych zagranicznych papierów wartościowych, wysokość stóp procentowych na rynkach zagranicznych i krajowym, poziom płynności w sektorze bankowym, wielkość sprzedaży walut obcych.

2.9. Pozostałe dochody niepodatkowe

W stosunku do „Projektu ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br. prognoza na 2006 r. wpływów z pozostałych dochodów niepodatkowych nie uległa zmianie i wynosi 334.000 tys. zł, tj. o 15,0% mniej niż w 2005 r.

Główną pozycję w pozostałych dochodach niepodatkowych stanowią różnego rodzaju wpłaty o charakterze sankcyjnym, a zwłaszcza odsetki od zaległych zobowiązań podatkowych i innych zobowiązań wobec budżetu państwa pomniejszone o odsetki płacone przez urzędy skarbowe podatnikom.

Zmniejszenie wpływów z pozostałych dochodów niepodatkowych, w porównaniu z prognozą wykonania w br., wynika z niższej prognozy różnego rodzaju wpłat o charakterze sankcyjnym, a zwłaszcza odsetek od zaległych zobowiązań podatkowych i innych należności, uzależnionych od wysokości stóp procentowych.

Zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy Ordynacja podatkowa z dnia 29 sierpnia 1997 r. ze zmianami przy prognozie dochodów z tytułu odsetek od zaległych zobowiązań podatkowych i innych zobowiązań wobec budżetu państwa i odsetek płaconych przez urzędy skarbowe podatnikom uwzględniono prognozowaną wielkość stopy lombardowej, a przy opracowaniu prognozy pozostałych dochodów niepodatkowych, wykorzystano średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

2.10. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego

W porównaniu z zapisami w „Projekcie ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br. prognoza wpłat jednostek samorządu terytorialnego nie została zmieniona.

Zgodnie z prognozą wpłat będą dokonywać:

- gminy w wysokości 441.950 tys. zł,
- powiaty w wysokości 604.270 tys. zł,
- województwa w wysokości 637.747 tys. zł.

2.11. Dochody zagraniczne

Zaktualizowana prognoza na 2006 r. dochodów zagranicznych wynosi 107.620 tys. zł, z tego:

- odsetki i opłaty od udzielonych przez Polskę kredytów i pożyczek zagranicznych oraz od rachunków specjalnych (73.728 tys. zł),
- odsetki otrzymane od podmiotów krajowych z tytułu udostępnionych kredytów zagranicznych oraz należności ubocznych z tytułu zaliczek udzielonych w latach ubiegłych (33.892 tys. zł),

Niewielka zmiana prognozy, zwiększenie o 1.872 tys. zł, wynika z aktualizacji prognoz wpływów z obu ww. tytułów.

2.12. Rekompensata budżetowa

Prognoza dochodów budżetu państwa z tytułu rekompensaty budżetowej na 2006 r., w porównaniu z „Projektem ustawy budżetowej na 2006 r.” z września br., nie uległa zmianie i wynosi 514.305 tys. EUR (2.043.282 tys. zł).

Zryczałtowane kwoty z tytułu instrumentu poprawy płynności zostały wynegocjowane w Kopenhadze w grudniu 2002 r. i zapisane w Traktacie Akcesyjnym (art. 30). Instrument ma na celu zmniejszenie negatywnych skutków dla budżetu państwa wynikających z faktu, że składka do budżetu ogólnego UE jest wpłacana od pierwszego dnia akcesji, a transfery z budżetu UE zwiększają się stopniowo wraz ze zwiększającym się stopniem implementacji poszczególnych programów unijnych. Kwoty te wpłacane są do budżetu państwa w trakcie roku budżetowego w miesięcznych ratach. Pomimo stałej wielkości rat w euro wysokość środków w złotych przekazanych na rachunek budżetu państwa jest uzależniona od aktualnego kursu EUR/PLN.